

A HEVES MEGYEI VÍZMŰ ZRT.

JAVASLATA

A 2011. ÉVI SZOLGÁLTATÁSI DÍJAKRA

**az Egri Üzemegység
szolgáltatási területén**

Tartalom

- **Előterjesztés az árhatóság részére**
- **2011. évi díjjavaslat**

Mellékletek:

1. sz. melléklet

A Magyar Víziközmű Szövetség ajánlása a 2011. évi víz- és csatornaszolgáltatási díjak meghatározásához

2. sz. melléklet

Energia árváltozás hatása

3. sz. melléklet

Víz- és csatornadíjak összehasonlító adatai (2010. év)

**HEVES MEGYEI VÍZMŰ ZRT.
IGAZGATÓSÁGA
3300 EGER, HADNAGY U. 2.**

**A KÖZÜZEMI VÍZMŰBŐL SZOLGÁLTATOTT IVÓVÍZÉRT ÉS
A KÖZÜZEMI CSATORNAMŰ HASZNÁLATÁÉRT FIZETENDŐ
2011. ÉVI DÍJAK MEGÁLLAPÍTÁSA**

(előterjesztés a települési önkormányzatok - mint árhatóságok - részére)

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. §. alapján az egészséges ivóvízellátásról és a csatornázásról a települési önkormányzat köteles gondoskodni. Az árak megállapításáról szóló, az 1993. évi CIV. törvénnyel módosított 1990. évi LXXXVII. törvény 1994. év január 1. napjától a települési önkormányzat - mint árhatóság - hatáskörébe utalta az önkormányzati tulajdonú víziközműből szolgáltatott ivóvíz, szennyvízelvezetés, tisztítás és kezelés díjának megállapítását.

A törvény 10. §-a alapján a hatósági ár megállapítása hivatalból, vagy az árat érvényesítő vállalkozó kérelmére történhet.

A hatósági ár megállapítója a kérelem, illetve a kért adatok kézhezvételétől számított harminc napon belül köteles az ármegállapítást közzétenni, vagy a kérelem elutasításáról a kérelmezőt értesíteni.

A 8. §. (1) bekezdése értelmében a hatósági árat úgy kell megállapítani, hogy a vállalkozó ráfordításaira és a működéséhez szükséges nyereségre fedezetet biztosítson.

Veszteséges ármegállapítás esetén a szolgáltató kénytelen az árhatóság felé a díjkülönbözetet érvényesíteni.

A megállapított árat, valamint annak alkalmazási feltételeit jogszabályban kell közzétenni, melyben rendelkezni kell arról, hogy a hatósági ár mikor lép érvénybe, e rendelkezésnek visszamenőleges hatálya nem lehet /11. §. (1) bek./.

A lakosságot közvetlenül érintő hatósági ár változtatásáról az ár megállapítója legkésőbb az érvénybelépésével egyidejűleg köteles a lakosságot tájékoztatni (15. §.)

Kérem, hogy a vonatkozó jogi szabályozás és az igazgatóság mellékelt árképzési javaslata alapján szíveskedjenek a 2011. évi szolgáltatási díjat megállapítani.

E g e r , 2010. október 27.

Dr. Bánhidya Péter
vezérigazgató

Tisztelt Árhatóság!

Részvénytársaságunk díjjavaslatai – a kialakult, és az Igazgatóság által elfogadott gyakorlat alapján – a központilag közölt inflációs előrejelzéseken alapulnak.

Díjjavaslatunk elkészítésekor már rendelkezésünkre állt a Magyar Víziközmű Szövetség központi ajánlása a 2011. évi víz- és csatornaszolgáltatási díjak meghatározásához (1.sz. melléklet).

2008. év II. félévétől az egyre mélyülő gazdasági válság hatása társaságunknál többek között a megváltozott fogyasztói magatartásban érzékelhető. Több jelentős intézmény, fogyasztó, továbbá nagyüzem átszervezése, termelés visszaesése illetve felszámolása évről-évre fogyasztáscsökkenést eredményez. 2008. évben 5,4 %-os volt az értékesítés csökkenés, mely előre nem volt látható, ezért nem is terveztünk vele. Ezt a kiesést társaságunknak kellett kigazdálkodnia, elsősorban létszám racionalizálással és a feladatok átcsoportosításával. 2009. évre 5 %-os kiesést prognosztizáltunk, melynek 50 %-át érvényesíthettük - az Igazgatóság döntése alapján - a díjtervezésnél, a különbözetet (2,5 %-ot) további költségcsökkentéssel oldottuk meg.

2010. évben a tervezett 5 %-os értékesítés csökkenéséből adódó árbevétel kiesés 75 %-át, azaz 3,75 % további költség megtakarítását vállaltuk. Az előzetes kalkulációnkat figyelembe véve a várható kiesés a tervezett 5 %-hoz képest még több, 5,5 % lesz.

A tényleges számokat tekintve ez 2008. évben 200 millió Ft, 2009. évben 100 millió Ft, 2010. évben további 180 millió Ft árbevétel kiesést jelentett. A költséggazdálkodás megszorításának eredményeképpen, ez eddig nem okozott fennakadást társaságunk működésében.

2011. évre további 4,5 %-os csökkenéssel számolunk. A lakosság terheinek enyhítésére az árbevétel kiesésből adódó hiányt nem kívánjuk a lakosságra továbbhárítani, ezért 2011. évben továbbra is szigorúbb költséggazdálkodást kell folytatnunk.

A rendkívüli Közgyűlés határozata és a 2010. október 27.-i Igazgatósági döntés alapján a díjszámítási képlet 2011. évben a következőképpen alakul:

1. Díjszámítási képlet

$$D_v (D_{cs}) = D_o \cdot K \cdot F, \text{ ahol}$$

$D_v (D_{cs})$ - a megállapítani kért vízdíj /csatornadíj (2011.)

D_o - előző évi díj (2010.)

K - változási együttható

F - elismert fogyasztáscsökkenési index

2. Bázisdíj (D_o)

A 2010. évre elfogadott nettó díjak:

Ivóvíz	257,00
Csatorna	179,00

3. „K” változási együttható

3.1. Költségnem megoszlás

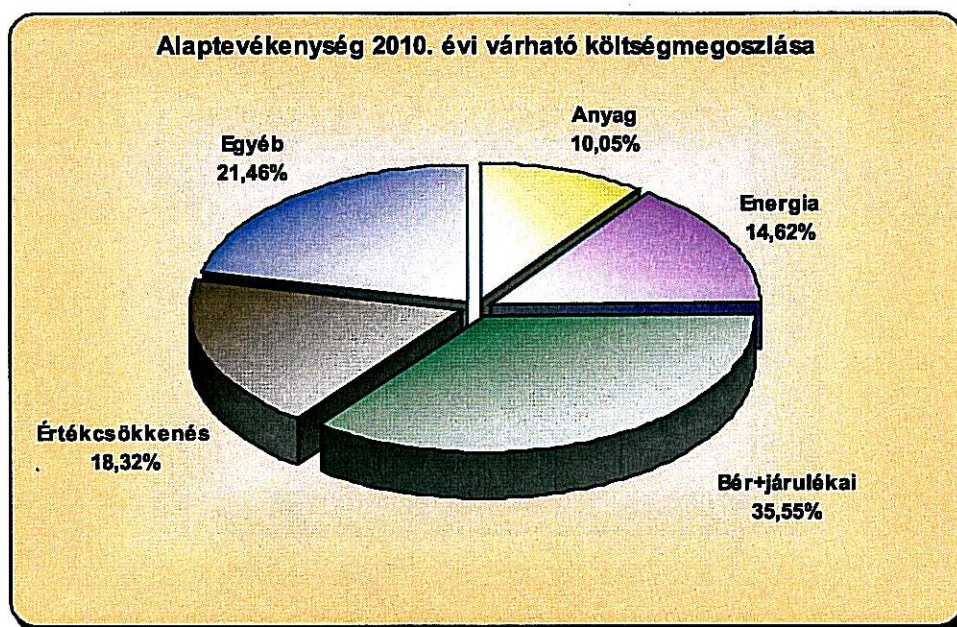
A „K” változási együttható számításához megvizsgáltuk a részvénytársaság alaptevékenységének költségstruktúráját. Ennek értelmében az öt főbb költségnem 2010-ben várhatóan a következő arányok szerint oszlik meg:

- anyagköltség	10,05 %
- energiaköltség	14,62 %
- bérköltség + járulékai	35,55 %
- értékcsökkenés	18,32 %
- egyéb költségek*	21,46 %

*(vízkészlet-használati járulék, idegen által végzett szennyvíztisztítás, szennyvíziszap szállítási ktg., postaköltség, biztosítási díj, bankköltség, idegen által végzett karbantartás, stb.)

Ez alapján a „K” változási együttható:

$$K = 0,1005 \cdot A/A_o + 0,1462 \cdot E/E_o + 0,3555 \cdot B/B_o + 0,1832 \cdot C/Co + 0,2146 \cdot H/H_o$$

összefüggésből számítható, ahol

A/Ao	- anyagköltség árindexe
E/Eo	- energia árindexe
B/Bo	- bruttó keresetek növekedése
C/Co	- beruházási javak (amortizáció) indexe
H/Ho	- egyéb költségek árindexe

3.2. Árindex

Az Igazgatóság döntésének és az Alapító Okirat 2003. május 27-ei közgyűlésen történt módosításának megfelelően:

„2004. január 1-je után a díjak a víz- és csatornadíjakat befolyásoló főbb költségnemeknek az illetékes szakminisztérium által a Víz- és Csatornaművek Országos Szakmai Szövetsége részére közölt indexeinek mértékével emelkednek.”

(A szövetség neve 2005. évtől „Magyar Víziközmű Szövetség”.)

Jelen díjjavaslat elkészítéséhez a Magyar Víziközmű Szövetség ajánlását (1. sz. melléklet) vettük figyelembe:

		MAVÍZ index %	HMV Zrt. index %
A/Ao	anyagköltség árszínvonal növekedés	3-4	2,8
E/Eo	energia árszínvonal-növekedés	szabad piaci	5,5
B/Bo	bruttó keresetek növekedése	3-3,5	2,2
C/Co	beruházási javak (amortizáció) indexe *	a cégek tényadataiból számítva	12,5
H/Ho	egyéb költségek árszínvonal növekedése	3-4	3,8
	Index (%)		4,97

Az energiaköltség részletezését a 2. sz. melléklet tartalmazza.

* Kiemelt jelentőségű a fenntartások és pótló beruházások forrását képező **beruházási javak indexe** (értékcsökkenés). 2010. évben közel 483 millió Ft értékű rekonstrukció és fejlesztés készül el *(ennek értékcsökkenés-növekménye 2011. évben várhatóan 12,5 %)*.

3.3. „K” változási együttható számítása

Előzőekben meghatározott költségstruktúra, valamint árindexek alapján a „K” változási együttható

$$K = 0,1005 \cdot 1,028 + 0,1462 \cdot 1,055 + 0,3555 \cdot 1,022 + 0,1832 \cdot 1,125 + 0,2146 \cdot 1,038$$

$$K = 1,0497$$

4. Fogyasztási index (F)

Az elmúlt években az ivóvíz fogyasztásban (a szolgáltatás szempontjából: értékesítésben) jelentős mértékű visszaesés jelentkezett (3.sz.melléklet). Ezzel összefüggésben természetesen a szennyvízelvezetés-tisztítás mennyisége is csökkent.

A fogyasztás csökkenés összetett jelensége alapvetően három okra vezethető vissza:

- az egyik a gazdaság szerkezet-változásaiból (ipari és mezőgazdasági nagyüzemek átalakulása, megszűnése) adódott,
- a másik a nagymértékű állami díjtámogatás mérsékléséhez, és ezzel összefüggésben az önköltséghez közelítő díjak megjelenéséhez köthető,

- a harmadik a szolgáltatás szempontjából kedvezőtlen időjárás, az ebből is adódó lakossági fogyasztás csökkenés, továbbá több jelentős gazdálkodó szervezet kiesése. Előző években sikerült Társaságunknak egy hatékony és szigorú költséggazdálkodással kompenzálni az elmaradásokat.

2010. évben várhatóan a fogyasztás csökkenés mértéke 5,5 % lesz, 2011. évben 4,5 %-os volumen kieséssel számolunk. A lakosság terheinek enyhítésére az árbevétel kiesésből adódó hiányt nem kívánjuk a lakosságra továbbhárítani, ezért 2011. évben továbbra is szigorúbb költséggazdálkodást kell folytatnunk.

$$F = 1,00$$

5. Díjszámítás

5.1. Mindezek alapján az ivóvízdíj:

$$\begin{aligned} Dv_1 &= Dv_0 * K * F \\ Dv_1 &= 257,00 * 1,0497 * 1 \\ Dv_1 &= 269,77 \text{ Ft/m}^3 \end{aligned}$$

5.2. A csatornadíj számítása:

$$\begin{aligned} Dcs_1 &= Dcs_0 * K * F \\ Dcs_1 &= 179,00 * 1,0497 * 1 \\ Dcs_1 &= 187,90 \text{ Ft/m}^3 \end{aligned}$$

A 3/a-3/e mellékletekben azt szemléltetjük, hogy díjaink az országos átlag alatt maradtak.

6. Fejlesztési költséghányad megjelenítése a víz- és csatornadíjakban

2010. évben is új pályázati lehetőség nyílt meg a vízminőség-javítás és a szennyvízelvezetés és -tisztítás területén (KEOP).

A kisebb önkormányzatok zöme a pályázatokhoz szükséges (egyre magasabb mértékű) önerőt nem, illetve részben tudja csak biztosítani, ezért több településnek esélye sincs a pályázat benyújtására.

Az előző években is felmerült, hogy a fejlesztési költséghányad egyes önkormányzatoknál a víz- és szennyvízágazazati beruházásokhoz felvett hitelek tőketörlesztésére, kamat visszafizetésre ill. azok egy részére a víz- csatornadíj biztosítson fedezetet.

Önkormányzati döntések alapján a továbbiakban is lehetőség van az előbbi kötelezettségek, valamint pályázati önerő biztosítására a fejlesztési hányad megállapításával.

ÖSSZEGEZVE:

DÍJAK (Ft/m³)

	számított díj	kerekített nettó díj:	bruttó díj
IVÓVÍZDÍJAK	269,77	270,00	337,50
CSATORNADÍJAK	187,90	188,00	235,00

Kérjük, javaslatunkat a fenti tények alapján mérlegeljék, és azt elfogadni szíveskedjenek.

E g e r, 2010. október 27.

Dr. Bánhidy Péter
vezérigazgató

Ajánlás a 2011. évi víz- és csatornaszolgáltatási díjak meghatározásához

A tulajdonos önkormányzatok alapvető érdeke, hogy a **szolgáltatás önfinanszírozó legyen**, a szolgáltató saját bevételeiből, működési támogatás nélkül legyen képes ellátni feladatát, amelybe a napi működésen túl beletartozik a távlati vagyonszükséglet is: folyamatosan gondoskodni a közművek korszerűsítéséről, felújításáról, folyamatos rekonstrukcióról, pótlásáról a **szolgáltatás hosszú távú biztonsága érdekében**.

A kialakított díjrendszernek olyannak kell lennie, amely a fentiekben leírtaknak megfelelően biztosítja a hatékonyan működő vállalkozó ráfordításaira és a működéshez szükséges nyereségre a fedezetet, tekintettel az elvonásokra és a támogatásokra (1990. évi LXXXVII. tv. - Ártörvény - 8. § (1) bekezdés).

Ezt az elvet erősíti meg az Európai Unióban alkalmazott **Víz Keret Irányelv** is, amely előírja, hogy a víz- és csatornadíjak meghatározása során a tagállamoknak figyelembe kell venni a víziközmű szolgáltatások költségei megtérülésének elvét, beleértve a környezeti és a vízkészletek védelmével összefüggő költségeket is (**teljes költség megtérülés elve**), továbbá a **szennyező fizet** elvet.

Ennek megfelelően az alábbi főbb tényezők alakítják a víz- és csatornaszolgáltatási díjak változását:

1. A szolgáltatás terjedelmében, színvonalában bekövetkező változások

A lakossági ártámogatások jelentős csökkenése az elmúlt években a lakosságot nagymértékű takarékoságra ösztönözte. Ugyanakkor a települések fejlődésével együtt járó infrastruktúra-fejlesztésekkel nemcsak hogy jelentősen nőtt a kedvezőtlenebb fajlagos költségekkel üzemeltethető hálózat, hanem azon fogyasztóhelyek száma is, ahol csak időszakos fogyasztás van (pl. kertek, üdülők) és így a rendelkezésre állás és a vízmérőkhöz kapcsolódó szolgáltatási költségek nem, vagy csak töredékében térülnek meg a csekély fogyasztás miatt.

A víziközmű szolgáltatások területén az **európai uniós követelményeknek való megfelelés** jelentős vízminőségjavító, vízbázis védelembehelyezési, valamint szennyvízkezelési beruházásokat indukált, ill. indukál a következő években is. A környezetvédelem, a fogyasztóvédelem területén szigorodó előírásokkal kell számolni. Ebből adódóan az üzemeltetési költségek emelkednek.

2. Az infláció alakulása

A 2011. évi díjak megállapításához az alábbiak szerinti valorizációs indexeket javasoljuk figyelembe venni:

anyag (a 2010. évi évközi áremelkedéseket is figyelembe véve)	3 - 4 %
igénybevett szolgáltatások	3,5 - 4,5 %
üzemanyag (jelenlegi árszínthez)	4 - 5 %
földgáz	szabad piaci
villamos energia	szabad piaci
személyi jellegű ráfordítás	3,0 - 3,5 %
egyéb ráfordítások (környezetterhelési díj nélkül)	3 - 4 %

3. A fogyasztás változása

A belépő létesítmények miatti fogyasztásnövekedés és a klímaváltozás hatásaként jelentkező esetleges többlet-fogyasztás a gazdálkodók környezetvédelmi szempontból kedvező, víztakarékos technológiák vagy a finanszírozási okokból szükséges víztakarékosságát nem ellensúlyozza. Ennek következtében általában a 2011. évi fogyasztást is csak a 2010-es értékesítési szinten vagy az alatt lehet felelősséggel tervezni, amely a **szolgáltatás változatlanul magas fix költség-hányada miatt, a fajlagos ráfordítást és az ezen alapuló díjat tovább növeli**.

4. A közművagyon pótlási, felújítási, rekonstrukciós fedezetének, ill. bérleti díjának szükséges változása

A víziközmű vagyon díjakban is **érvényesíthető amortizációs hányadát, ill. bérleti díját** a valós pótlási, felújítási, korszerűsítési igényeknek megfelelően kell a díjakba építeni, az így nem fedezhető kiadásokra pedig a tevékenység eredményéből (nyereségéből) lehet forrást biztosítani. Ezért ezen árképző tényezőnek jelentősen az **infláció feletti (6-8%-os)** emelése szükséges 2011. évben, és az elkövetkező években is.

5. Az árat befolyásoló egyéb külső tényezők változása

Jelenleg még folyamatban van a jövő évi állami költségvetés kialakítása, így a már nyáron jóváhagyott adótörvényeken kívül még nem ismertek a díjat érintő esetleges további kormányzati intézkedések.

6. Ajánlás

A víziközmű szolgáltató cégek tevékenységük hatékonyságának folyamatos javításával (létszámcsökkentés növekvő üzemeltetési feladatok mellett, energia beszerzés piaci versenyeztetése, belső kapacitások helyett olcsóbb piaci szolgáltatások igénybevétele, stb.) igyekeznek csökkenteni a szolgáltatási tevékenységre ható kedvezőtlen külső tényezők díjnövelő hatásait.

A fenti tényezők együttes hatását figyelembe véve a **2011. évben a szolgáltatási díjemelés** mértékét a díjakat megállapító tulajdonos önkormányzatok és a területileg illetékes vízi közműszolgáltató szervezetek egyedi megállapodásai szerint javasoljuk megállapítani.

2010. október hó

A 2011. évi várható energia árak és energiaköltség becslése

A jelenlegi bizonytalan világpiaci, tőkepiaci, energiapiaci viszonyok mellett szakmai körökben is erősen megoszlanak a vélemények a jövőképről, így a tervezés a korábbi évekhez képes is jóval bizonytalanabb.

Üzemanyagok:

Jelenleg az üzemanyagok ára már a 2010-re tervezett éves árszint felett mozog. Ha az olaj ára a jelenlegi (2010. október 20.-i) szinten stabilizálódna (80USD), az 2011-re akkor is a **2010. évit mintegy 10%-kal meghaladó nagyságú** kiadást vetít előre. Ugyanakkor világpiaci trendekben (a kereslet növekedése, és az ettől bekövetkező drágulás, az árfolyamok változása) a MOL szakemberei szerint lényegi változás nem várható. 2009 tavaszi 40-50\$-os árszint helyett 2011. évre 80-100\$-os árakkal kell számolni. A következő évre hivatalosan tervezett kb. **3,5 %-os inflációval számolva mintegy 15 %-os áremelkedés valószínűsíthető 2011-re a 2010-es átlagárhoz képest.**

Földgáz:

A földgáz világpiaci ára mintegy féléves eltéréssel és kissé tompítottan, de leköveti a nyersolaj világpiaci árának változásait. A következő negyedévekre az olaj drágulása miatt újabb emelésről kell tartani. Szakértők szerint 2011-ben azonban az infláció felett további **10-20 % drágulásra** lehet számítani az olajárak alapján. Szerencsére a legnagyobb gázfogyasztónkat (az egi szennyvíztelepi iszapszáritókat) 2009-ben leállítottuk, így a fogyasztás jelentősen csökkent.

Villamos energia:

A szabad piac kiteljesedésével a jelenlegi szabályozás szerint 2008. január 01-től az eddigi közüzem megszűnt. Helyét a „védett fogyasztói körben” (3*50A-es csatlakozási értékig) az egyetemes szolgáltatók vették át. A védett fogyasztók köre 2009. évre a közintézményekkel és a cégenként 3x63A-es csatlakozási teljesítményű fogyasztókkal bővült. A villamos energia felhasználásunk teljes mennyiségét a szabad piacról kell továbbra is beszerezni.

Az elmúlt években kedvezőbb áron sikerült villamos energiát beszerezni. A gazdaság „feléléde” miatt 2011-re már valószínűleg nem lehet olcsóbban villamos energiához jutni a tőzsdén. Mindemellett a közbeszerzési eljárás (a hosszúsága, bonyolultsága miatt) árfelhajtó tényező. Valószínűsíthető, hogy az eddigi kedvező áraink mellett már kismértékű (5%) áremelkedést kell majd tudomásul vennünk a most folyó közbeszerzési eljárás során (többek között a „KÁT” növekedése miatt).

Az ár másik tényezője gyakorlatilag a vezetékek használatáért fizetendő, hatósági áras díjrészek: a rendszerhasználati-, rendszerirányítási díj, a rendszerszintű szolgáltatások díjai, valamint az elosztó hálózati díj...stb.

Ezek a díjak a jelenlegi ismereteim szerint inflációt meghaladó mértékben, várhatóan 10%-al változnak.

Ha a fizetendő díjaknak ezt a két tételét összeadjuk (rendszerhasználat + energia díj (a KÁT-al)), akkor 5,5-6,5 %-os áremelkedés valószínűsíthető.

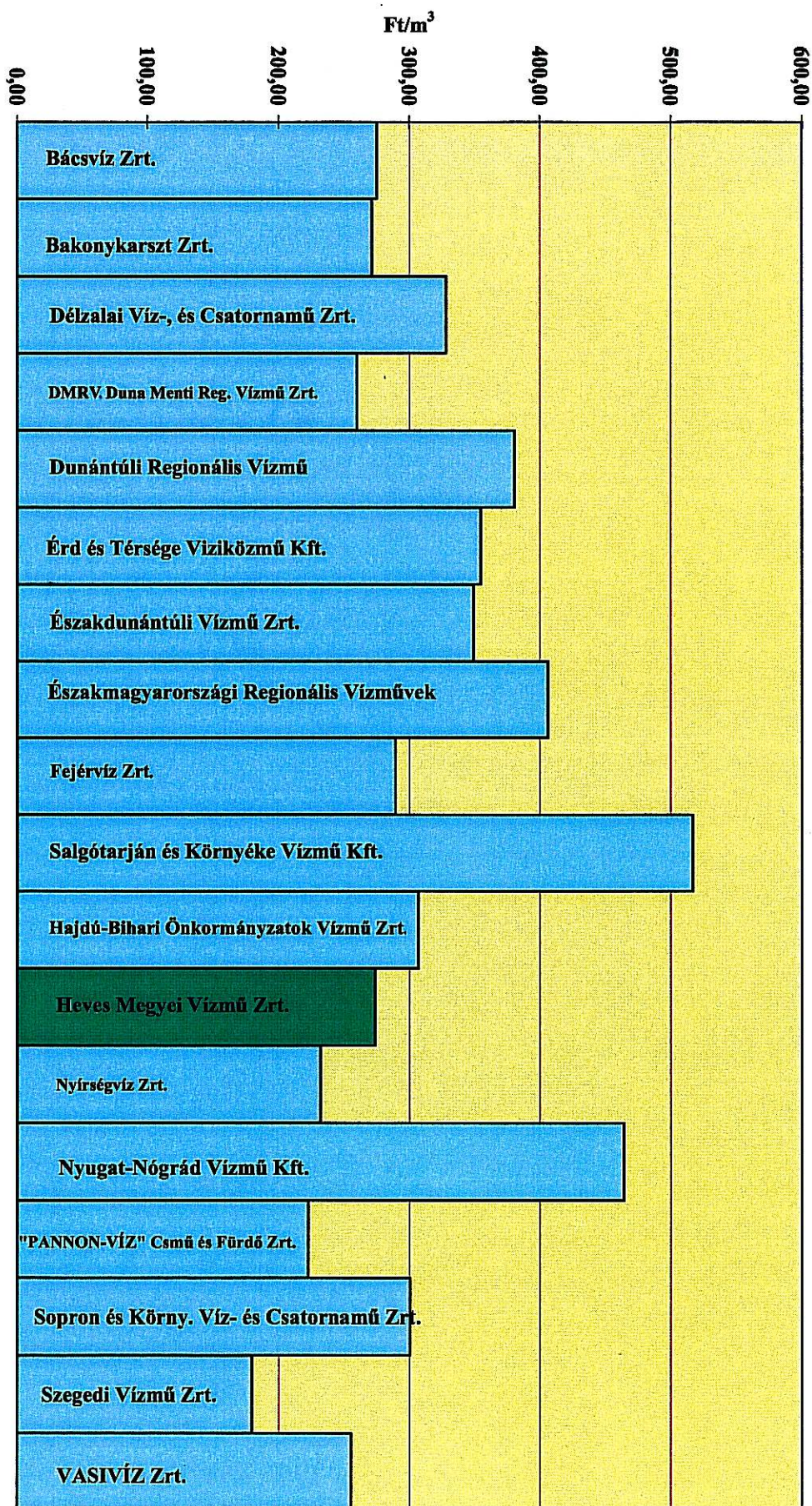
Számításaink szerint valószínűsíthető, hogy a céget érintő tényleges költségnövekedés ezen a területen nem haladja majd meg a 6%-ot, feltételezve, hogy a villamos energia szabadpiaci ára (számunkra) nem növekszik 5%-nál jobban.

Összesítve:

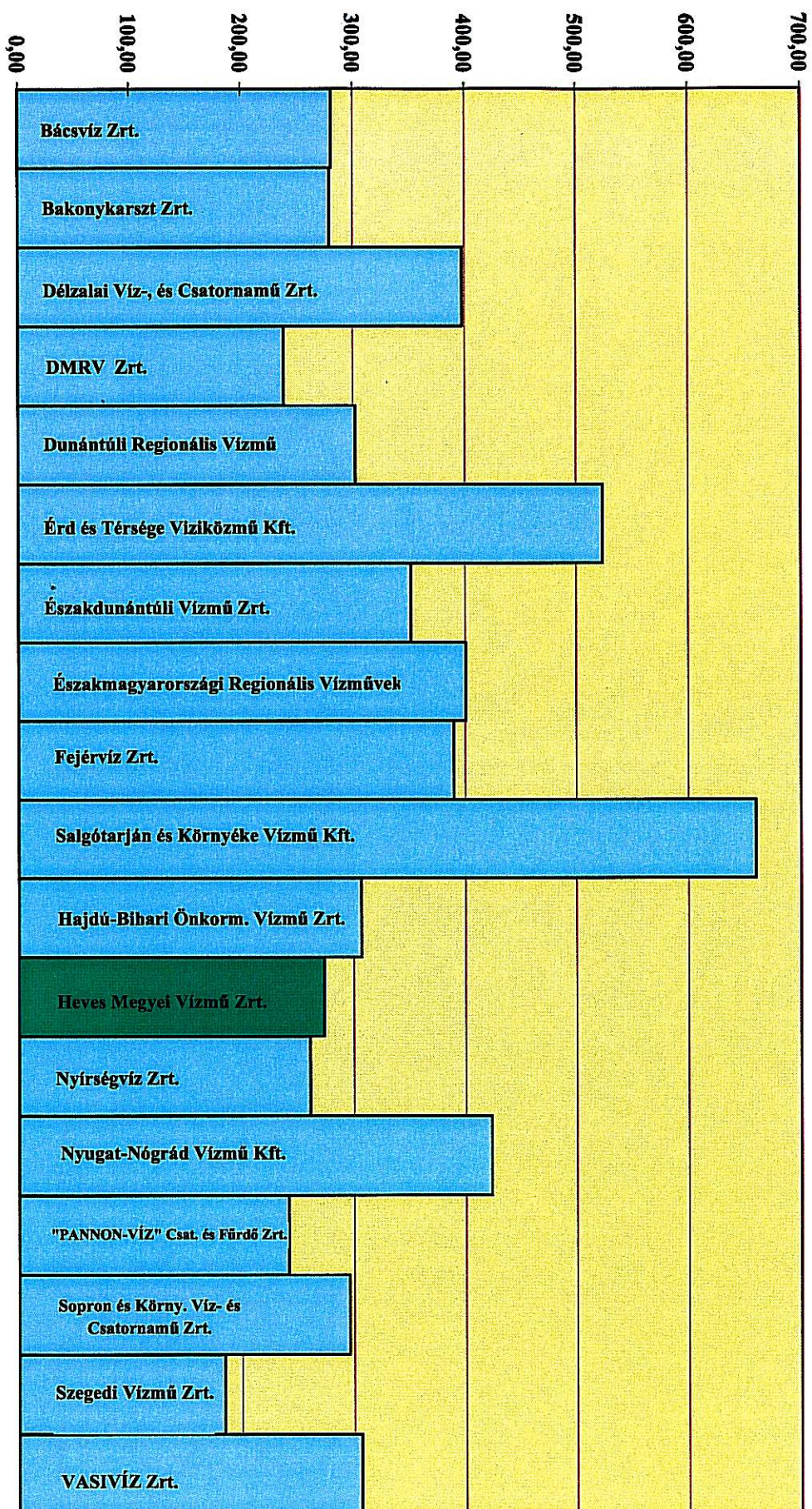
Jelen pillanatban, mindezeket figyelembe véve 2011. évre az energiaköltségek 5,5-6,5 %-os emelkedése várható, ami jelentősen meghaladja a 3,5 %-os várható inflációt.

	Várható árváltozás 2011. évre	Várható költség változás 2011/2010
Villamos energia	10 % és 5 %	6 %
Üzemanyagok	15 %	15 %
Földgáz	10-20 %	15 %
Összesítve:		5,5-6,5 %

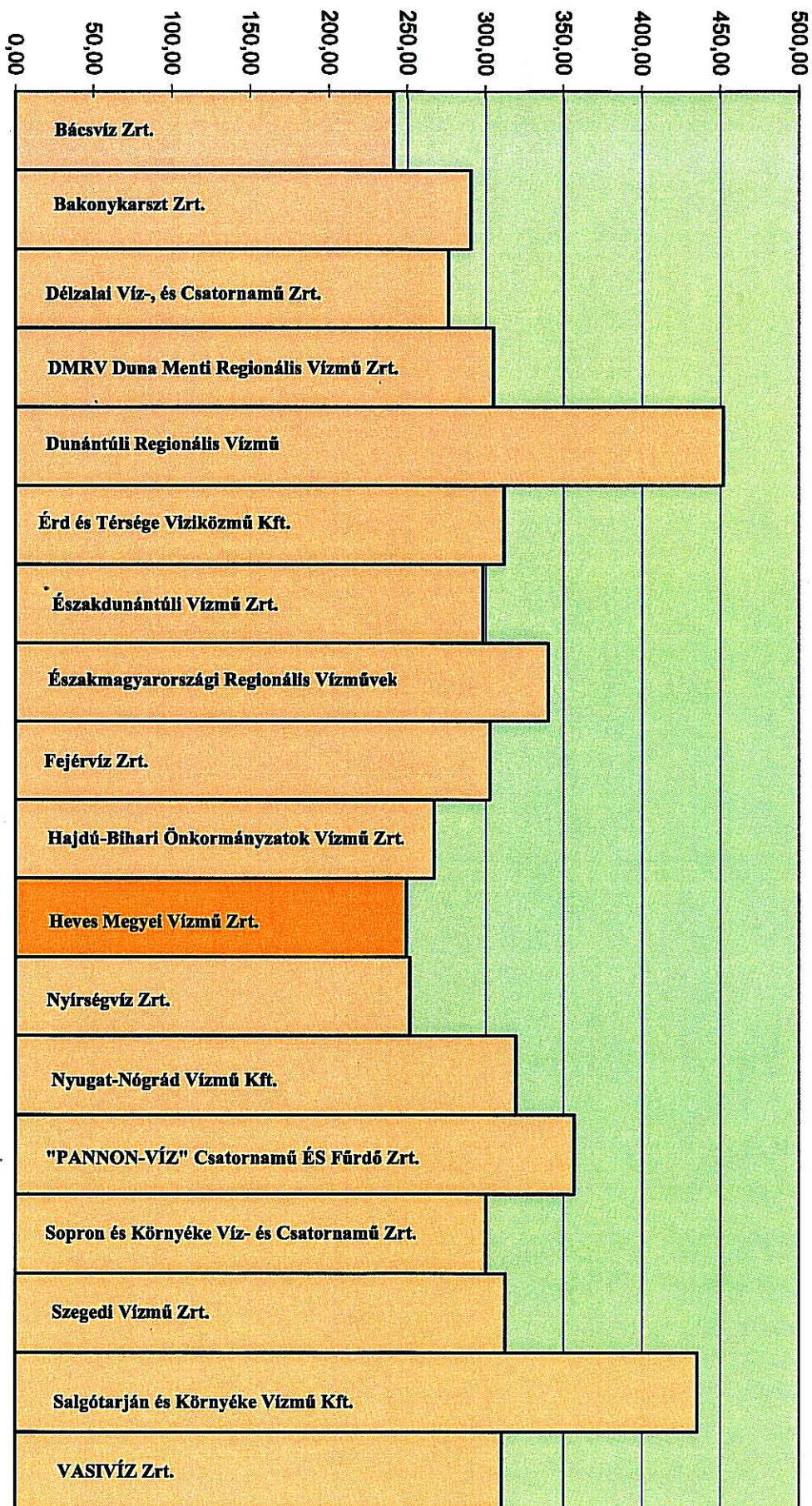
2010. évi vízdíjak - lakossági fogyasztók

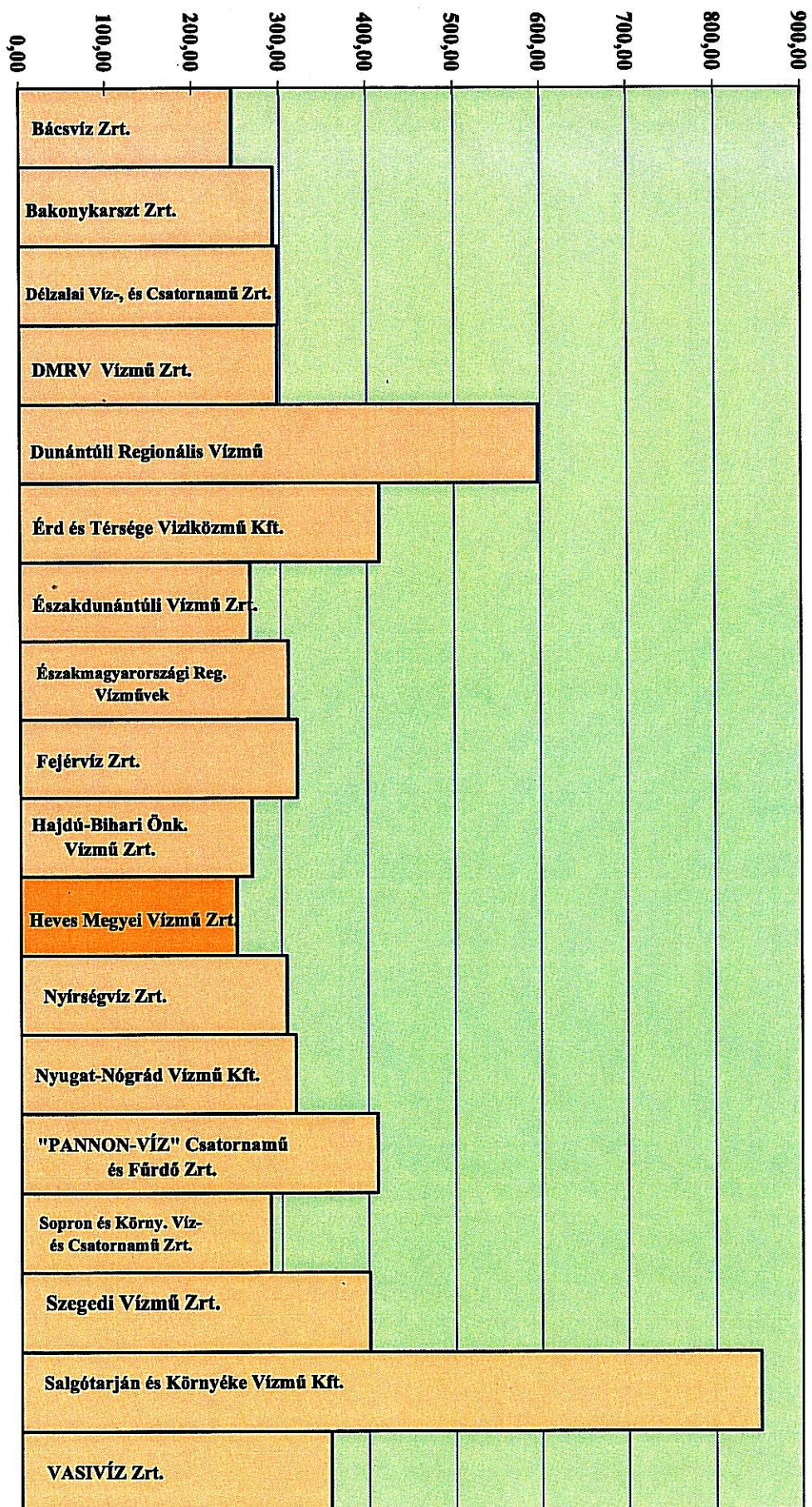
2010. évi vízdíjak - közületi fogyasztók

2010. évi csatornadíjak - lakossági fogyasztók

2010. évi csatornadíjak - közületi fogyasztók

2010. évi víz és csatornadíjak - lakossági fogyasztók

